

KNBF Nieuwsbrief

De KNBF Nieuwsbrief kunt u ook lezen (en downloaden) op de KNBF site. www.knbf.nl. Of scan de QR code met uw mobiele telefoon. Alle postzegelverzamelaars, filatelisten en anderen die geïnteresseerd zijn in postzegels, kunnen zich aanmelden voor een **GRATIS** abonnement op de KNBF Nieuwsbrief via www.knbf.nl

In deze Nieuwsbrief o.m.:

- Pag. 1,2: Bonds bureau – Bondsbibliotheek – Nieuwsbrief
- Pag. 2,3 Postex 2023
- Pag. 3,4,5: Fil. Aandacht Alexander Fleming– Jan M. Broeders
- Pag. 6: Filatelistische vorming – Sjoerd Bangma
- Pag. 7: Filanumis 2023
- Pag. 7: Noord Korea – Anna C. van der Maade
- Pag. 8: Michel Nordamerika – Henk P. Burgman
- Pag. 9,10: Friedrich W.E Albrecht von Graefe – Frans Haverschmidt
- Pag. 10, 11,12: Andrei Sacharov – Willem-Alexander Arnhemmer
- Pag. 12,13: Uw reacties

Bondsbureau

Het Bondsbureau is op maandag en dinsdag gesloten. Woensdag en vrijdag aanwezig van 09.30 uur tot 16.00 uur. Donderdag aanwezig van 09.30 uur tot 12.00 uur

KNBF - Audio Visueel Centrum

Het is nu een mooi moment om alvast na te denken over de volgende clubavond. Deze kunt u een gezellig en leerzaam filatelistisch tintje geven met een presentatie of lezing van het Audio Visueel Centrum (AVC).

Een aantal lezingen is beschikbaar als Power Point presentatie, welke per e-mail (via We Transfer) wordt verstuurd. U kunt de presentatie op uw eigen pc opslaan tot het moment van gebruik. Daarnaast is een aantal lezingen op CD beschikbaar.

Om de presentaties af te spelen heeft u nodig: een pc (evt. met CD speler), een beamer en een projectiescherm (of een witte muur).

U kunt een lezing aanvragen via info@knbf.nl. De complete lijst met beschikbare lezingen kunt u vinden op www.knbf.nl (onder Diensten ... Audio Visueel Centrum).

KNBF Stempel Service

Na sluiting van de postkantoren werd het voor filatelisten steeds lastiger om postzegels netjes te laten stempelen. De samenwerking tussen PostNL en KNBF heeft er toe geleid, dat PostNL een aantal werkzaamheden aan KNBF heeft overgedragen, zoals het op verzoek filatelistisch afstempelen van poststukken en het laten vervaardigen en beschikbaar stellen van (gelegenheids-)stempels.

De afgelopen maanden hebben weer aan aantal speciale stempels het levenslicht gezien.

u postzegels of een poststuk filatelistisch laten afstempelen, dan is dit mogelijk. Hier zijn geen kosten aan verbonden.

Stuurt u dan de zegels of het poststuk naar KNBF, Nieuwe Schaft 23, 3991 AS Houten. Wilt u ook een aan uzelf geadresseerde, gefrankeerde envelop insluiten voor de terugzending.

Wilt
Hier

KNBF Bibliotheek|:

Met enige regelmaat ontvangt de bibliotheek schenkingen en nalatenschappen, die in dank worden aangenomen. Naast waardevolle aanvullingen voor de bibliotheek zitten hier ook exemplaren tussen, die reeds in de bibliotheek aanwezig zijn. Deze doubletten bevatten een schat aan filatelistische informatie en worden voor een fancy prijs ter verkoop aangeboden.

Bij de bibliotheek kunt u (via bibliotheek@knbf.nl) een actuele lijst opvragen met doubletten waarvoor geldt: OP = OP. Deze lijst wordt ieder kwartaal bijgewerkt.

De bibliotheek is geopend op woensdagen van 10.00 uur tot 16.00 uur. Graag van te voren bellen om een afspraak te maken.

Nieuw in de KNBF-bibliotheek:

Jubileumboek 75 jaar verzamelaars van Poststukken & Poststempels: 152 pagina's

Vorphila Ungarn 1751 – 1850 Handbuch und Katalog - drs. Jan A. Rompes: 327 pagina's

Les Congolates numero 30 – Octobre 2017 – 130 pagina's

Deutsche Bundes und Philatelistentage 1889 – 1945 – Volkert Köppel: 352 pagina's

Komt u ook eens langs in onze mooie bibliotheek waar u ook kunt snuffelen in een stapel doubletten, ongeveer 300 stuks. Er is ook een doubletten lijst die u kunt opvragen.

Mocht u nog vragen hebben dan kunt u contact met ons opnemen. Wij zijn telefonisch te bereiken op 030 3075469 of via de mail bibliotheek@knbf.nl of info@knbf.nl

---

Postex 2023:

Ook in 2023 zal er een Postex worden georganiseerd en ook deze keer in de Veluwehal, Nieuwe Markt 6 te Barneveld. De datum is zoals (bijna) altijd het derde weekend van oktober. Te weten vrijdag 20 (10.00-17.00 u.) en zaterdag 21 oktober 2023 (10.00-16.00 u).

De tentoonstelling is open voor alle klassen/categorieën maar we maken wel onderscheid in de kaderprijs zoals vorig jaar is ingevoerd: € 15,00 euro voor een categorie 1 en alle overige inzendingen voor de prijs van € 7,50.

Informatie: Ben Mol: b.mol76@upcmail.nl

Bereikbaarheid per openbaar vervoer en auto

Met het openbaar vervoer is De Veluwehal uitstekend bereikbaar. U kunt met de trein naar Barneveld komen. De Veluwehal ligt op 500 meter van Station Barneveld-Centrum.

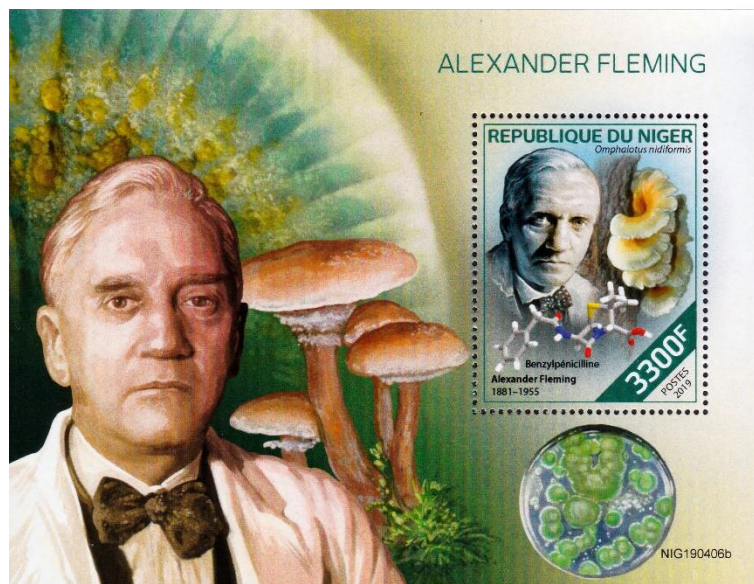
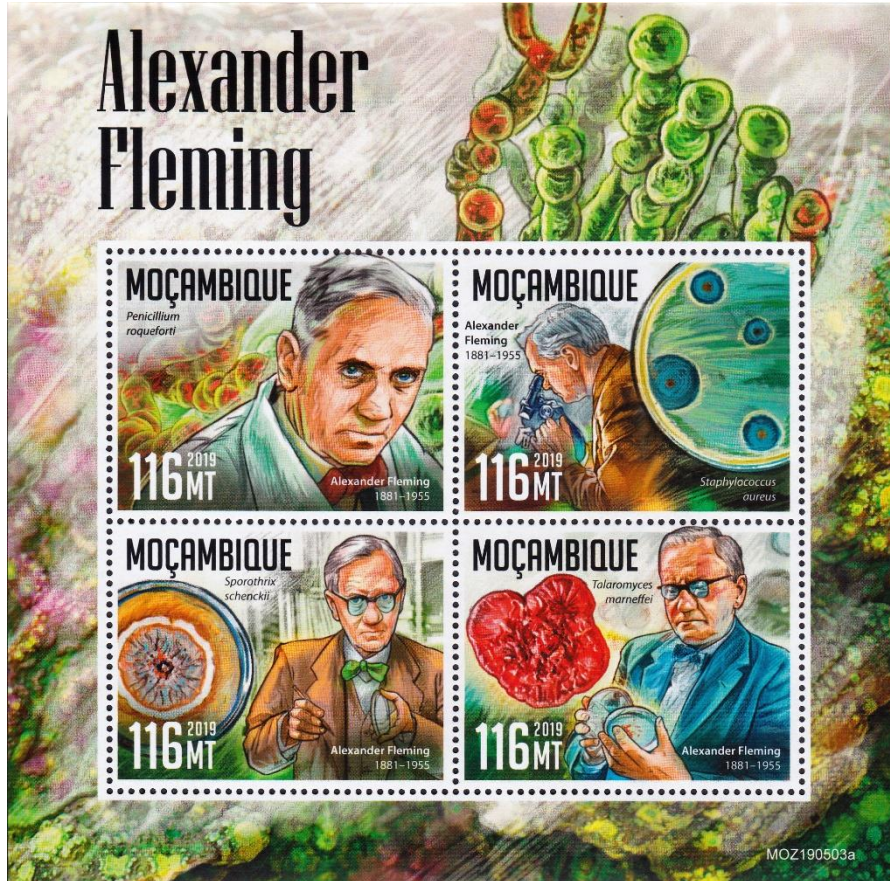
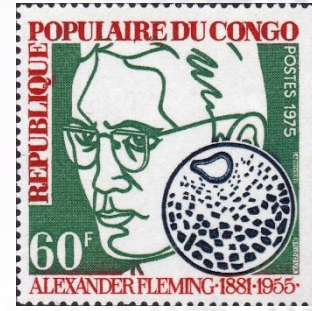
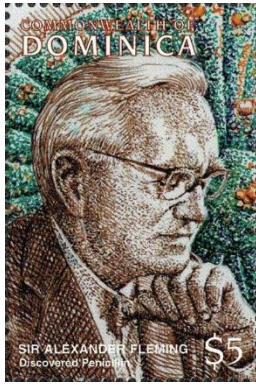
De Veluwehal is ook goed met de auto bereikbaar. Neem de A30 afslag 5 Barneveld, vervolgens rijdt u richting centrum. Na 380 meter neemt u de tweede afslag op de rotonde richting Thorbeckelaan. Na 770 meter neemt u de tweede afslag op de rotonde richting Thorbeckelaan. Na ongeveer 700 meter aan uw rechterhand vindt u De Veluwehal. Er is voldoende parkeergelegenheid.

Filatelistische aandacht voor: Alexander Fleming (2)

Uiteindelijk ontdekte Fleming op 28 september 1928 in het laboratorium bij toeval een heilzame werking van zijn ontdekte stof penicilline, die later leidde tot de beschikbaarheid van het antibioticum penicilline. In 1929 werd zijn wetenschappelijke beschrijving van zijn vondst gepubliceerd en veronderstelde hij, dat het als geneesmiddel gebruikt zou kunnen worden. Van het 1928 tot 1948 bekleedde hij een leerstoel bacteriologie aan de London University. Voor een erkenning van de heilzame werking van penicilline in het gebruik als een geneesmiddel moest Fleming echter nog meerdere jaren geduld uitoefenen voordat in 1940 penicilline als geneesmiddel beschikbaar kwam. Op 4 juli 1944 werd hij geridderd en mocht hij de titel Sir voeren. Filatelisten die kiezen voor het opzetten van een thematische collectie Alexander Fleming kunnen rekenen op een zeer boeiende en leerzame collectie. Bij een keuze voor het verzamelen van postzegels met afbeeldingen van Nobelprijswinnaar Alexander Fleming of met afbeeldingen van objecten en delen uit zijn jarenlange onderzoeken naar vaccins en naar de succesvolle werking ervan is het ervaren van het werk en successen van andere wetenschappers, onderzoekers en assistenten een interessante uitbreiding van een basiscollectie. Actieve verzamelaars raken ‘verstrikt’ in de hoeveelheid successen en teleurstellingen in het medische circuit in het laboratorium en in de praktijk. Toch ontstaat er daardoor weer een reuze uitdaging om ook daarover kennis en ervaringen te verzamelen op postzegelformaat. Een verrassende wereld in de historische en dagelijkse strijd voor de gezondheid en kwaliteit van ons leven en werken ligt dan geheel open om ook in de toekomst steeds meer postzegels en andere filatelistische uitgaven toe te voegen aan een steeds maar groeiende en sterker wordende hoofdcollectie en bijbehorende kleinere verzamelgebieden. Het eerste succes van Fleming werd echt werkelijkheid door de resultaten van het zoek- en experimenteerwerk van twee scheikundigen van de universiteit van Oxford. Onderzoekers Ernst Boris Chain en Howard Florey zijn er in 1940 in geslaagd als eersten de werkzame stof te isoleren. Na deze stap werd penicilline op grote schaal toegepast in de Tweede Wereldoorlog om diverse infectieziekten te bestrijden. In zijn toespraak bij het ontvangen van de Nobelprijs voorspelde Fleming reeds het probleem van een antibiotische resistentie, waarbij bacteriën resistentie kunnen ontwikkelen tegen penicilline en tegen andere antibiotica wegens een gereede kans op overmatig gebruik.

(Jan M. Broeders, nieuwsbrief Optische Fenomenen, 230305 - www.optischefenomenen.nl)

EEN STUKJE FILATELISTISCHE VORMING (94)

Wetenswaardigheden van A tot Z (6).

De zesde aflevering van meer of minder bekende zaken die de verzamelaar kan tegenkomen op zijn ontdekkingsreizen in de wereld van de filatelie, in alfabetische volgorde. We zijn aangekomen bij de letter D.

Duitse en Oostenrijkse postagentschappen in het buitenland.

Verschillende Europese landen hadden eind 19^e en begin 20ste eeuw postagentschappen in landen die zelf nog geen of hoogstens een gebrekkige eigen postdienst hadden. Toch was voor de handel met die landen betrouwbare communicatie per post onontbeerlijk. Er zat dus niets anders op dan zelf postkantoren openen. Regelmatige scheepsdiensten zorgden voor de verbinding met het Europese land. Oostenrijk (tot WO I via Triëst een zeevarende natie!) had op verschillende plekken aan de Middellandse Zee zulke agentschappen en het Duitse Rijk had ze in China, Turkije en Marokko. Het Turkse Rijk omvatte toen niet alleen het huidige Turkije, maar ook Libanon, Syrië en Palestina. De volledige lijst van postagentschappen is te vinden in de Michel catalogus.

In het algemeen eindigde het tijdperk van de agentschappen kort na het begin van WO I, maar in de Spaanse delen van Marokko bleven ze tot in 1919 bestaan.

De postagentschappen staan los van het postverkeer met de koloniën. Oostenrijk had geen koloniën, maar Duitsland bezat tot WO I o.a. Kameroen, Oost-Afrika en Zuid-West-Afrika. Deze koloniën kregen op den duur een eigen postzegelontwerp.

Afgebeeld enkele zegels van Oostenrijkse agentschappen in de Levant, zoals het Nabije Oosten toen werd genoemd. (Fig. 94-1, Fig. 94-2 en Fig. 94-3) Leesbaar is een stempel Beirut. Daarna volgen Duitse zegels uit China, Marokko en Turkije. (Fig. 94-4, Fig. 94-5 en Fig. 94-6) Hier een leesbaar stempel China, Deutsche Post en een stukje van de naam Constantinopel).

De Oostenrijkse Levantzegels onderscheiden zich van de “gewone” door een andere kleur van zowel het papier als de afbeelding en de munteenheid, al of niet in opdruk; de Duitse zegels door opdruk van de landsnaam en de munteenheid, maar soms ook alleen maar door het vertrekstempel.

Voor de rekenmeesters: 100 centimes = 1 franc, 100 soldi = 1 gulden en 40 para = 1 piaster.

Echt gelopen zegels zijn betrekkelijk schaars en dus niet erg goedkoop. De afgebeelde 25 centimes met opdruk Marocco staat voor €19 in de catalogus, de groene van 10 para voor €55 (als het stempel goed zou zijn, hetgeen zeer de vraag is). Na sluiting van de postagentschappen zijn in Duitsland wat ongebruikte restpartijen in de handel terecht gekomen. Dat betekent dat postfrisse zegels doorgaans goedkoop zijn te verkrijgen en ook dat er veel vervalste stempels opduiken.

(Sjoerd Bangma)

94-1

94-2

94-3

94-4

94-5

94-6

Online kaartverkoop FILANUMIS 2023 gestart

Op zaterdag 22 april (09.30 -16.00 uur) wordt in de Expo Houten al weer de 12^e editie van het internationale verzamelevenement Filanumis georganiseerd. Maar liefst 65 stands zijn gevuld met alleen filatelie, poststukken en prentbriefkaarten. Ook een aantal gespecialiseerde (KNBF) vereniging zijn er met een promotiestand aanwezig. Om lange rijen voor de kassa (zie foto) te voorkomen worden er voor het eerst vooraf online kaarten verkocht en dit geldt als service voor het grote aantal verzamelaars dat verwacht wordt. Deze kaartverkoop is inmiddels gestart op <https://ticketfestival.nl/wbevenementen> Overigens is er ook nog kaartverkoop aan de zaal alleen zijn die kaartjes iets duurder.

Noord-Korea – Juche ideologie:

Juche of Chuch ('zelfvoorzienendheid') is de staatsideologie van Noord-Korea. Ze werd ontwikkeld door Kim Il-sung, leider van Noord-Korea van 1948 tot 1994.

De Juche-ideologie wordt in het westen doorgaans aangeduid als een vorm van communisme, of meer bepaald stalinisme, en werd oorspronkelijk ook gepresenteerd als een toevoeging aan het marxisme-leninisme. Na de val van het communisme in Oost-Europa werd het marxisme-leninisme geschrapt als

staatsideologie en bleef enkel de Juche-leer over. De Noord-Koreaanse leiders presenteren zichzelf als communisten,

In Noord-Korea wordt de Juche-ideologie beschouwd als de leidende filosofie en politieke doctrine van het land. Het verhaal van de Juche-ideologie begint bij de oprichter van Noord-Korea, Kim Il-sung, die het idee ontwikkelde dat het land zichzelf moest kunnen verdedigen en ontwikkelen zonder afhankelijk te zijn van andere landen.

Volgens de Juche-ideologie is het individu de kern van de samenleving en moet de staat zich inzetten voor de verheffing van het volk. Kim Il-sung stelde dat de kracht van het land niet afhankelijk moest zijn van buitenlandse invloeden, maar van de kracht van de Noord-Koreanen zelf. Daarom werd zelfredzaamheid en zelfvoorziening belangrijkste

doelstellingen van het land.

De Juche-ideologie werd op grote schaal gepromoot in Noord-Korea, en het werd al snel de basis van alle politieke beslissingen. Het regime heeft de bevolking sterk geïndoctrineerd met de ideeën van Juche, waardoor het volk bereid is om te werken aan de opbouw van een zelfvoorzienende en onafhankelijke natie.

De nadruk op zelfredzaamheid en zelfvoorziening heeft echter ook geleid tot een aantal uitdagingen voor het land. In een wereld die steeds meer onderling afhankelijk is, heeft Noord-Korea moeite om de nodige middelen en technologieën te verkrijgen om zich te ontwikkelen en te groeien. Daarnaast heeft het regime de neiging om zich af te sluiten van de rest van de wereld, wat heeft geleid tot internationale sancties en een slechte economische situatie in het land.

Ondanks deze uitdagingen blijft de Juche-ideologie een belangrijk onderdeel van het Noord-Koreaanse leven. De regering blijft trouw aan de principes van Juche en het volk blijft vastbesloten om te werken aan de opbouw van een sterke, onafhankelijke natie. Het verhaal van de Juche-ideologie is nog lang niet afgelopen en zal waarschijnlijk blijven spelen in de toekomstige ontwikkeling van Noord-Korea.

Juche (in ideologische zin) werd in december 1955 voor het eerst gebruikt in een toespraak van de Noord-Koreaanse leider Kim Il-sung. De relatie met de Sovjet-Unie was na de dood van Joseph Stalin bekoeld en de speech had een anti-Sovjet en pro-China karakter. Er waren toen nog veel Chinese vrijwilligers in het land, die in de Koreaanse oorlog samen met de Noord-Koreanen hadden gevochten. Zij vertrokken pas omstreeks 1958.

Het duurde tot 1963 voordat Kim Il-sung weer Juche opnam in zijn speeches. Dit was nadat de Sovjet-Unie de economische en militaire hulp aan Noord-Korea had beëindigd. In de tweede helft van de jaren 60 bekoelde de relatie met de Volksrepubliek China ook. Deze twee landen hadden een uitermate belangrijke rol gespeeld voor Noord-Korea, maar met de breuk stond Kim Il-sung er alleen voor. In zijn speeches werd Juche steeds vaker genoemd en in 1972 werd de grondwet gewijzigd. In artikel drie werd opgenomen dat Juche leidend is voor Noord-Korea.

In Noord-Korea hanteert men officieel de Juche-kalender. Deze alternatieve jaartelling wijkt af van de gregoriaanse kalender doordat het Gregoriaanse jaar 1912 in de Juche-kalender het jaar 1 is. 1912 is namelijk het geboortjaar van Kim Il-sung. Volgens deze kalender is 2023 het Juche jaar 112.

(Anna C. van der Maade – 230319)

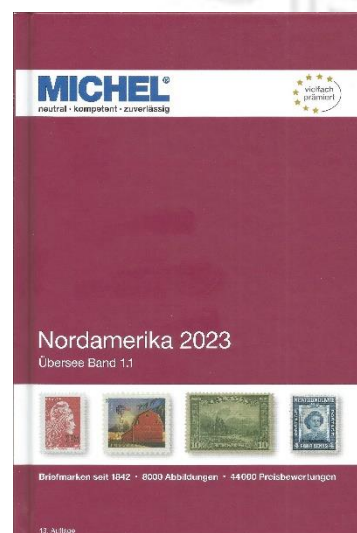
Boekbespreking:

Titel: Michel – Nordamerika 2023

In de reeks “Übersee” catalogi is onlangs Band 1 - deel 1 (Band1.1 in Michel jargon) verschenen, de 43^e uitgave alweer! Zoals gebruikelijk heeft deze catalogus heeft de bekende Michel opmaak, uitvoering en gebruikersgemak. Dus hierover niets dan goeds. Toch viel me iets op. Bij het doorbladeren miste ik het jaartal boven aan de bladzijde, dit was ingevoerd om het gebruikersgemak te verhogen. In de twee delen van “ÜBERSEE” band 10 (Arabië) staan ze wel vermeld! Vreemd, vergeten misschien?

In deze catalogus worden alle zegels die uitgegeven zijn door en voor de diverse Noord-Amerikaanse gebieden, en staten vermeld. We beginnen met Hawaï. Hawaï was ooit een onafhankelijk koninkrijk dat in 1893 een republiek werd en is sinds 1959 een van de Verenigde Staten van Amerika. Alle 65 zegels en 6 dienstzegels kunnen we terugvinden. Daarna krijgen we de Britse koloniën in Canada: Brits Columbia en Vancouver eiland, de uitgaven voor de Britse Kroonkoloniën met de provincies Ontario en Quebec, New Brunswick, New-Ffoundland, Nova Scotia en Prins Edward Islands. Hierna vinden we de uitgave van het dominion Canada waarbij zich alle voorgaande gebieden uiteindelijk zouden aansluiten.

Vervolgens vinden we de uitgaven van de geconfedereerde staten van Amerika, kortweg de zuidelijke staten genoemd. Niet alleen de zegels maar ook vele nooduitgaven (Amerikaanse burgeroorlog) van diverse steden worden behandeld. De uitgaven van de Panamakanaal-zone en de zegels voor St. Piere et Miquelon volgen. Wist u dat dit laatste gebied van 1942 tot en met 1945 een Canadese bezetting had? Hierna krijgen we de uitgaven voor de Verenigde Staten van Amerika. Ook hier openen we met de nooduitgaven of “postmeesterzegels” gevolgd door de diverse, lokale en algemene bezorgerzegels, hierna de “gewone” postzegels. Uiteraard vinden we ook de automaat-, dienst-, pakket-, port- en krantzegels. Tussendoor vinden we overzichten van zegels met langlopende motieven die na 1961 zijn uitgegeven en een overzicht van zegels die op folie gedrukt zijn en van de zegels uit

postzegelboekjes. Het USA-hoofdstuk wordt afgesloten met de zegels uitgegeven voor het buitenland kantoor in China.

Hekkenluiser van deze catalogus is het hoofdstuk met als onderwerp de uitgaven voor het VN (UNO) kantoor in New York.

Het valt op dat bij de klassieke zegels regelmatig nog zwart/wit illustraties staan afgebeeld en de latere zegels allen in kleur. Michel geeft aan dat niet alle zegels in hun database in kleur aanwezig zijn en roept zelfs de verzamelaar op om kleuren afbeeldingen beschikbaar te stellen voor gebruik in een latere editie. Hoewel er pakweg 100 nieuwe kleuraafbeeldingen zijn toegevoegd loopt dit proces dus wel erg traag. Er zijn nu ongeveer 8000 afbeeldingen terug te vinden. Uiteraard zijn de nieuwe uitgaven bijgewerkt tot augustus 2022 en zijn de prijzen bijgewerkt waarbij bij de uitgaven van de USA behoorlijke verschillen zijn te vinden.

Echt gespecialiseerd is deze uitgave niet maar het meest noodzakelijke is eenvoudig en snel terug te vinden en met de 44.000 opgenomen prijsnoteringen is dit toch wel weer een bruikbare catalogus geworden.

Schrijver: Schwaneberger Verlag GMBH - Taal: Duits - Bladzijden: 768 - Illustraties: Kleur "Gebonden", hardcover 23 x 15,5 cm. - ISBN: 978-3-95402-406-3 - Uitgever: Schwaneberger Verlag GMBH - Prijs: € 98,00 Excl. Verzendkosten en als e-book € 69,00. - Informatie// Verkrijgbaar bij: Schwaneberger Verlag GmbH, Industriestr. 1 - 82110 Germering, Duitsland. En bij elke gerenommeerde postzegelhandel. - E-mail: redaction@michel.de - Web-site: www.briefmarken.de/michelshop/en

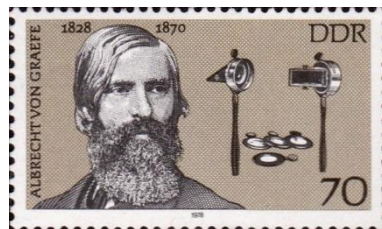
(Henk P. Burgman)

Friedrich Wilhelm Ernst Albrecht von Graefe

De in Berlijn geboren Duitse wetenschapper Friedrich Wilhelm Ernst Albrecht von Graefe (1828-1870) mag herdacht worden als stichter en pionier van het thans zelfstandige vakgebied van de oogheelkunde in Duitsland. Daarvoor behoorden oogheekundige onderzoeken en de oogheekundige handelingen tot het vakgebied van de chirurgie. In praktische zin onderzocht hij de samenhang tussen oogheekundige problemen en andere voorkomende geneeskundige problemen en ziekten, zoals neurologische ziekten als diabetes, nierfalen en hersentumoren. In 1858 werd Von Graefe lid van de Academia Leopoldina. In 1866 werd hij benoemd als directeur van de oogheekundige afdeling van Charité (het oudste ziekenhuis van Berlijn) binnen de organisatie van de universiteit van Berlijn.

Zijn vader Karl von Graefe (1787-1840) was professor in de Geneeskunde en Chirurgie en directeur van de Chirurgische Kliniek van de Universiteit Berlijn.

Het geboortehuis Villa Finkenherd in Berlijn van Albrecht is in 1943 door bommen verwoest. Albrecht studeerde in Berlijn in de vakken medicijnen, wiskunde, natuurkunde en scheikunde. Na afronding van zijn studies ging hij als assistent arts in Praag werken. Vervolgstudies deed hij in Parijs, Wenen en Londen en vestigde zich in 1852 in Berlijn en opende een privékliniek voor oogheelkunde met 120 bedden. Bij de behandeling van patiënten maakte hij daarbij geen onderscheid in rangen en standen en kreeg al snel de naam als de "apostel van de lijdende mens". Samen met Ferdinand von Arlt en Frans Cornelis Donders begon hij met het uitgeven van een vaktijdschrift over oogheelkunde. Bekend van hem is de zogenoemde "staarstekker van Graefe". Von Graefe schreef talrijke wetenschappelijke artikelen en verhandelingen in relatie tot zijn dagelijks onderzoeks- en werkgebied in de oogheelkunde.

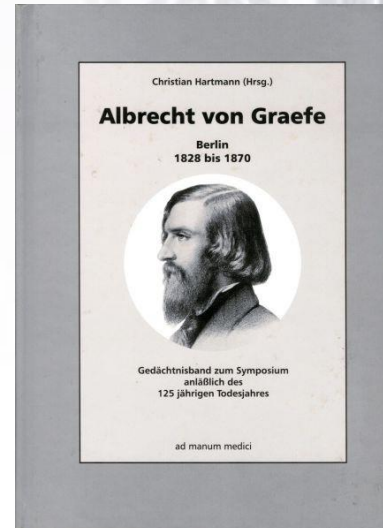
In 1858 werd hij universitair hoofddocent oogheelkunde in Berlijn, waar hij in 1866 werd benoemd tot hoogleraar. In 1870 werd hij verkozen tot buitenlands lid van de Koninklijke Zweedse Academie van Wetenschappen.

Waardering kreeg hij voor het geboekte gunstige resultaat bij behandelingen van groene staar (ook wel glaucoom genoemd) en naar de oorzaak van het scheelkijken. Voor het behandelen van grijze staar (cataract) gebruikte Von Graefe zijn ontwikkelde staarsteker, om patiënten weer het zicht terug te geven. Hij stierf op 20 juli 1870 jong aan de gevolgen van een longtuberculose op een leeftijd van 42 jaar in Berlijn.

Ter gelegenheid van zijn 125^e dag van overlijden vond een symposium plaats in het Anatomische Theater aan de Luisenstrasse 56 in Berlijn. Vele deskundigen uit de wereld van de oogheelkunde brachten in hun presentaties een schat aan feiten, gebeurtenissen en informaties over het leven, werk, de betekenis en verdiensten van Albrecht von Graefe. De inhoud van de voordrachten staan in het boek.

Deutsche Bundes Post Berlin gaf in 1978 een postzegel van nominaal DM 0,30 uit; in de DDR werd in 1978 een postzegel met de afbeelding van Von Graefe uitgegeven met een waarde van M 0,70 (Ostmark).

(Frans Haverschmidt – 230210)

Andrei Sacharov:

Andrej Sacharov (1921-1989) was een gerenommeerd Sovjetfysicus en mensenrechtenactivist atoomgeleerde, dissident en politicus. Hij werd tijdens de Tweede Wereldoorlog vrijgesteld van militaire dienst vanwege zijn opvallende talent. die een belangrijke rol speelde in de ontwikkeling van het kernwapenprogramma van de Sovjet-Unie. Later werd hij een uitgesproken criticus van nucleaire proliferatie en een pleitbezorger voor mensenrechten en democratie in de Sovjet-Unie.

Sacharov werd geboren op 21 mei 1921 in Moskou, Rusland. Hij studeerde in 1942 af aan de Staatsuniversiteit van Moskou en ging werken als fysicus, gespecialiseerd in kernfysica. Hij kreeg de hoogste civiele onderscheiding van de Sovjet-Unie, de Held van de Socialistische Arbeid, voor zijn bijdragen aan het nucleaire programma van het land.

Sacharov raakte echter steeds meer gedesillusioneerd in het Sovjetsysteem en begon zich uit te spreken tegen de mensenrechtenschendingen van de regering, waaronder de onderdrukking van dissidenten en de vervolging van minderheden. Hij was bijzonder uitgesproken in zijn verzet tegen de invasie van afghanistan door de Sovjet-Unie in 1979.

Als gevolg van zijn activisme werd Sacharov in 1980 van zijn onderscheidingen en onderscheidingen ontdaan en verbannen naar de stad Gorki (nu Nizjni Novgorod). Hij bleef daar tot 1986, toen Sovjetleider Michail

Gorbatsjov hem toestond terug te keren naar Moskou.

Sacharov bleef tot aan zijn dood in 1989 een invloedrijke figuur in de Sovjet-Unie. In 1975 kreeg hij de Nobelprijs voor de Vrede voor zijn inspanningen om vrede en mensenrechten te bevorderen. Tegenwoordig wordt hij algemeen beschouwd als een held en een symbool van de strijd voor vrijheid en democratie in de Sovjet-Unie.

Andrej Dmitrievitsj Sacharov (1921 - 1989) geldt als vader van de Russische waterstofbom. Sacharov ontwikkelde vanaf eind jaren vijftig belangstelling voor de ethische kanten van de wapenindustrie en werd voorvechter van de rechten van de mens en bepleitte hervormingen in de Sovjet-Unie. De eerste publicatie waarmee hij bij het grote publiek bekendheid kreeg is in het Nederlands uitgegeven onder de titels "Pleidooi voor een menswaardig bestaan" en "Gedachten over vreedzame co-existentie en vrijheid".

Deze publicaties zijn dankzij Karel van het Reve in Het Parool en kort daarna in Amerikaanse kranten gepubliceerd. Voor zijn inspanningen kreeg Sacharov in 1975 de Nobelprijs voor de Vrede. Hij kon die echter niet persoonlijk in ontvangst nemen omdat de Sovjetautoriteiten hem het land niet wilden laten uitgaan; hij zou namelijk te veel weten van atoomgeheimen, hoewel hij toen allang niet meer actief betrokken was bij nucleair onderzoek.

Hij keerde zich ook tegen de Sovjetinvasie in Afghanistan in december 1979. In 1980, aan de vooravond van de Olympische Spelen in Moskou, werd hij gearresteerd en verbannen naar Nizjni Novgorod,

destijds nog Gorki geheten. Hier was hij buiten bereik van buitenlandse waarnemers en journalisten. Alle officiële onderscheidingen en eerbetuigingen die hem eerder van staatswege waren toegekend, werden teruggenomen. Dankzij de perestrojka die door Michail Gorbatsjov vanaf 1985 werd ingezet, mocht hij in december 1986 terugkeren naar Moskou. In maart 1989 werd hij zelfs verkozen tot lid van het parlement.

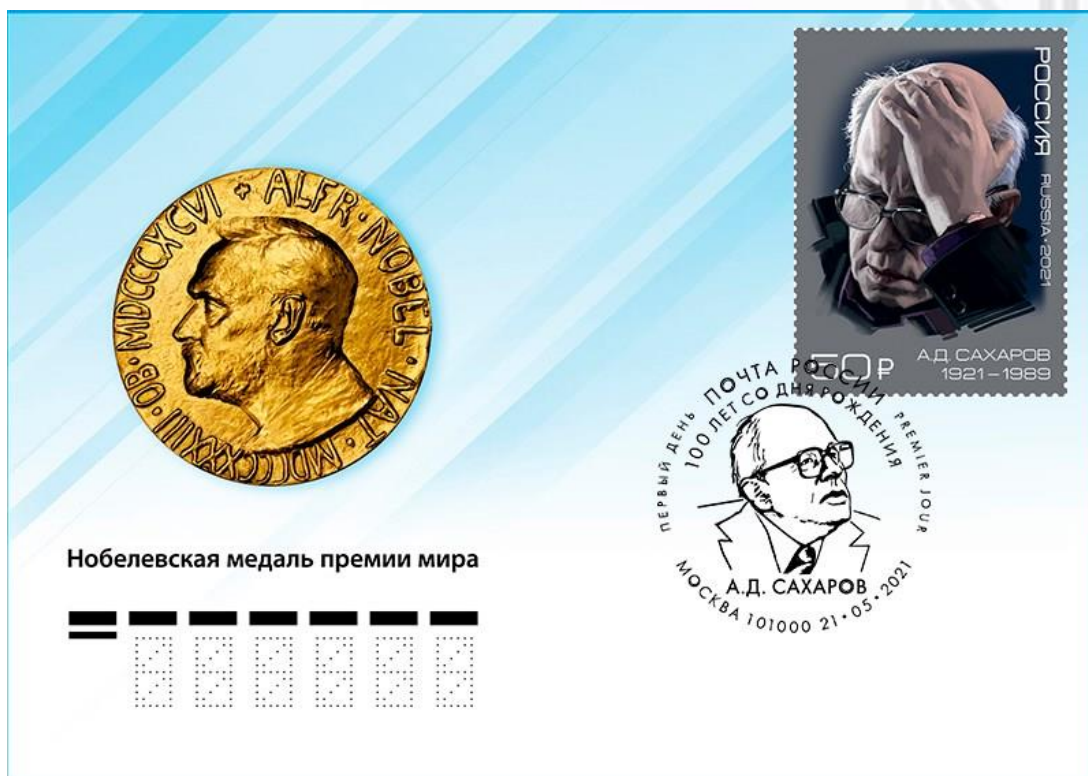
Hij stierf echter datzelfde jaar nog. Vlak daarvoor kreeg hij nog een eredoctoraat in de rechtsgeleerdheid aangeboden door de Rijksuniversiteit Groningen. Elk jaar kent het Europees Parlement de Sacharovprijs toe aan individuen of internationale organisaties die - net als de Russische kernfysicus Andrei Sacharov - zich hebben onderscheiden in de strijd voor de mensenrechten. Tegen de tijd dat Andrei Sacharov in 1989 stierf had hij een internationale reputatie opgebouwd als kernfysicus, mensenrechtenactivist en Nobelprijswinnaar. Zijn vrees over de gevolgen van zijn werk bracht hem erop op te roepen tot vreedzame co-existentie en later tot het respecteren van mensenrechten in de voormalige Sovjet-Unie. Het keerpunt in het leven van Sacharov, was in 1967 als hij er bij de Sovjetleiders op aandringt het voorstel van de VS voor een afwijzing van het antiraketschild te aanvaarden, daar het invoeren van een nieuw wapensysteem alleen maar zal leiden tot een wapenwedloop en een grotere kans op oorlog. Zijn verzoek wordt genegeerd en het jaar erop publiceert hij zijn angsten in een essay waarin hij schrijft: "Vrijheid van denken is de enige garantie voor de haalbaarheid van een wetenschappelijke democratische benadering van de politiek, economie en cultuur". Sacharov wordt vanaf dit moment een dissident: "Ik werd verwijderd uit geheime werkzaamheden en 'bevrijd' van mijn privileges in de Sovjetnomenclatura", zo herinnert Sacharov zich later.

Nadat Sacharov in interviews in 1980 fel protesteerde tegen de Sovjet-inval in Afghanistan, was de maat toch echt vol voor de autoriteiten in Rusland. President Andropov besloot Sacharov te verbannen naar het Siberische Gorki. Hij had daar geen mogelijkheid tot contact met de buitenwereld. Slechts Jelena, die af en toe naar Moskou mocht reizen, bracht hem enig nieuws. Door middel van hongerstakingen probeerde hij de autoriteiten toch nog onder druk te zetten.

Pas in december 1986, zes jaar na zijn verbanning, gaf president Gorbatsjov hem groen licht en mocht het echtpaar terugkeren naar Moskou. In maart 1989 werd hij gekozen in het parlement, maar zijn politieke carrière duurde niet lang. Op 13 december 1989, de dag voor een door hem georganiseerde politieke staking, trof Jelena hem dood aan. Op 25 december 1991 hield de Sovjet-Unie op te bestaan.

De Russische term nomenklatoera is afgeleid van het Latijnse woord nomenclatura en betekent "namenlijst". De term werd vooral bekend door de Sovjet-dissident Michail Sergejevitsj Voslenski, die in 1970 het boek Nomenklatoera: De heersende klasse van de Sowjet-Unie publiceerde. De nomenklatoera vormde een kleine politieke en bestuurlijke elite, die de bevolking van de Sovjet-Unie en andere Oostblok-landen met strakke hand regeerde en middels de door hun leden ingenomen sleutelposities ook vrijwel alle belangrijke domeinen van het openbare leven in die landen wist te beheersen, zoals overheid, industrie, landbouw en onderwijs. De nomenklatoera was eigenlijk exact gelijk aan dezelfde heersende klasse, die de Marxistische ideologie in het kapitalistische Westen zo sterk veroordeelde.

Op 21 mei 2021 gaf de Russische Post, ter herdenking aan zijn geboortejaar, een zegel (met eerste-dag-enveloppe) uit met een afbeelding van Sacharov. Ook in 1989, het jaar van het overlijden van Sacharov, werd een postzegel met een afbeelding van Sacharov uitgegeven. In Zweden werd in 1991 een zegel

uitgegeven ter ere van het verlenen van de Nobelprijs voor de Vrede.
(*Willem-Alexander Arnhemmer – 210707*)

UW REACTIES

Wij stellen graag ruimte beschikbaar in de KNBF Nieuwsbrief voor lezers die willen reageren. Een reactie wordt geplaatst onder verantwoordelijkheid van de afzender en geeft de opvatting van de afzender weer. De redactie kan beslissen bepaalde reacties niet op te nemen.

Ook reageren? Stuur uw reactie aan: redactienieuwsbrief@knbf.nl.

Hou de bijdrage beperkt. De redactie beslist of de brief geplaatst wordt of niet en dat hangt onder meer samen met de beschikbare ruimte. De redactie mag de brief inkorten en/of redigeren. Anonieme reacties worden niet geplaatst, dus vermeld bij inzending in ieder geval uw naam en adres.

Deze maand geen reacties:

Mocht u (ook) willen reageren, commentaar leveren, zelf een stukje inzenden, een vraag stellen – een probleem voorleggen aan uw mede-verzamelaars? Of wilt u zich aanmelden voor een (gratis) abonnement op de KNBF Nieuwsbrief ?

@ Redactienieuwsbrief@knbf.nl
